

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор Ліцею № 49
Шевченківського району м. Києва
(наказ №217 від 29.08.2025)
_____ Алла СУЛЕЙМАНОВА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
II ступеня
(9 класи)
Ліцею №49
Шевченківського району
м. Києва
2025/2026 навчальний рік

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної
ради Ліцею №49
(протокол №1

від 28.08.2025 року)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

(9 класи)

1. Загальні положення

Освітня програма II ступеня (8-9 класи) Ліцею № 49 Шевченківського району міста Києва (далі – Освітня програма) розроблена на відповідно до ст. 33 Закону України «Про освіту», ст. 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на основі Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН № 405 від 20.04.2018 року.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт). Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть продовжити здобуття базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження;
- навчальний план;
- перелік навчальних програм;
- форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

2. Вимоги до осіб, які можуть продовжити здобуття базової середньої освіти

Базову середню освіту здобувають, як правило, послідовно після здобуття початкової освіти. Здобувачі освіти, які на 01 вересня поточного навчального року, атестовані та переведені на наступний рік навчання і мають документ, що засвідчує результати навчання за 7 чи 8 клас, продовжують здобувати освіту у 8 чи 9 класі відповідно.

У разі відсутності результатів річного оцінювання за певний клас учень /учениця зараховується на екстернат для проходження річного оцінювання за відповідний клас, а після проходження річного оцінювання та за його результатами зараховується до відповідного класу.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Перелік освітніх галузей:

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство

- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

4. Навчальний план

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти (8-9 класи), встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову. Варіативна складова навчального плану визначена Ліцеєм самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення Ліцею і відображається в його навчальному плані.

Навчальний план для 8-9 класів відповідає Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки від 20.04.2018р. № 405 (Таблиця 9 – навчальний план білінгвальних класів з українською мовою навчання).

Навчальний план для білінгвальних (французька мова) 9 класів з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	Усього на рік
		9-А,Б	
Мови і літератури	Українська мова	2	70
	Українська література	2	70
	Перша іноземна мова (французька)	5	175
	Друга іноземна мова (англійська)	2	70
	Зарубіжна література	2	70
Суспільство-знавство	Історія України	1.5	52.5
	Всесвітня історія	1	35
	Правознавство	1	35
Мистецтво	Мистецтво	0.5	18
Математика	Математика	-	
	Алгебра	2	70
	Геометрія	2	70

Природознавство	Природознавство	-	
	Фізика	2.5	87.5
	Біологія	2	70
	Географія	1,5	52.5
	Хімія	2	70
Технології	Трудове навчання		
	Інформатика	2	70
Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	3*	105*
	Основи здоров'я	0.5	17
Разом		31.5+3*	1102.5+105
Базові курси (вивчаються іноземною мовою)			
	Історія	0.5	17.5
	Географія	0.5	17.5
Індивідуальні заняття та консультації	Англійська мова	0.5	17.5
Гранично допустиме навантаження		33	1155
Усього		33+3*	1155 + 105*

*Навчальні години з фізичної культури не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти", години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Предмет фізична культура в 8-9-их класах вивчається згідно з навчальною програмою за такими модулями: легка атлетика, футбол, баскетбол, волейбол, настільний теніс.

Мистецька освітня галузь реалізується вивченням інтегрованого курсу «Мистецтво». Оскільки, починаючи з 5 класу у цих класах була запроваджена білінгвальна освіта, у 7-9 класах мистецтво також вивчається французькою мовою.

При вивченні інформатики, англійської та французької мов здійснюється поділ класів на групи відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002р. №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Згідно з п. 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 р. №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», на підставі рішення педагогічної ради (протокол №14 від 15.06.2022 року). Зменшення кількості годин враховується при

календарно-тематичному плануванні з предмета і не впливає на виконання Державного стандарту.

Ураховуючи результати анкетування батьків учнів 7-8 класів, на підставі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 р. №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», згідно з рішенням педагогічної ради (протокол №14 від 15.06.2022 року), варіативну складову використано таким чином:

2 години у 8-их класах: предмети білінгвальної секції – географія та історія по 0.5 годин на тиждень; 1 година на індивідуальні заняття з англійської мови.

1,5 години у 9-их класах: предмети білінгвальної секції – географія та історія по 0.5 годин; 0.5 годин – індивідуальні заняття з англійської мови

Для недопущення перевантаження учнів враховується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо), тому при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Перелік програм білінгвального навчання подано в наступній таблиці:

Назва програми	Автор	Рішення Інституту модернізації змісту освіти	Дата ухвалення
Програма з історії, географії та математики, які викладаються французькою мовою у 5-11 класах українських шкіл з білінгвальною освітою		Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах	08.10.2020 №22/12-Г-819
Навчальна програма інтегрованого курсу мистецтво для учнів 7-9 класів	Нероденко Я.В.	Схвалити для використання у спеціалізованій школі I-III ступенів № 49 з поглибленим вивченням французької мови Шевченківського району міста Києва	03.01.2019 №22.1/12-Г-5

5. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей, крім уроку, проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Навчальні досягнення учнів оцінюють за 12-бальною шкалою. Зміст вимог до оцінювання — виявити, виміряти та оцінити навчальні досягнення

учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами. За ступенем оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлено чотири рівні навчальних досягнень учнів — початковий, середній, достатній і високий.

7. 8. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/учителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

		Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях

		Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.

		Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі

	життя	різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до злоупживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
--	-------	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Перелік навчальних програм

Освітні галузі	Предмет	Навчальна програма	Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
Мови і літератури	Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
	Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	Накази Міністерства освіти і науки України № 52 від 13.01.2017 р та №201 від 10.02.2017 р.:
	Перша іноземна мова (французька)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова Німецька мова Французька мова	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Друга іноземна мова (англійська)	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова Німецька мова Французька мова	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
	Зарубіжна література	Зарубіжна література. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
Суспільство-знавство	Історія України	Історія України. 7-9	Наказ

		класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
	Всесвітня історія	Всесвітня історія 7-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
	Правознавство	Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698
Мистецтво	Мистецтво	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
Математика	Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (колектив авторів)	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
	Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (колектив авторів)	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
Природознавство	Географія	Географія. 6-9. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 03.08.2022 №698
	Біологія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (колектив авторів)	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
	Фізика	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
	Хімія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (колектив авторів)	Наказ МОН від 07.06.2017 №804

Технології	Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах) (колектив авторів)	Наказ МОН від 07.06.2017 №804
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	Основи здоров'я. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698
	Фізична культура	Фізична культура. 6-9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти	Наказ МОН від 03 серпня 2022 року № 698

Директор

Алла СУЛЕЙМАНОВА

Освітня програма в обсязі 14 сторінок пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

28 серпня 2025 р.